

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ **PROGRAM**

ZŠ Hrádek

Motto: „ Myslíš-li na rok dopředu... zasad' zrno, myslíš-li na 5 let
dopředu....zasad' strom, myslíš-li na celý život....vychovávej.“

(J. A. Komenský)

Zpracovala: Mgr. Lucie Puchmertlová

Datum: 30.9. 2025

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Jméno ŠMP: Mgr. Lucie Puchmertlová

(konzultační hodiny: dle domluvy)

lucie.puchmertlova@zshradek.cz

Jméno výchovného poradce: Mgr. Aneta Čadová

(konzultační hodiny: dle domluvy)

Aneta.cadova@zshradek.cz

Školní speciální pedagog: PhDr. Mgr. Silvie Janovcová

Okresní metodička prevence – Mgr. Věra Huzinec Číková (PPP Rokycany)

vera.cikova@pepor-plzen.cz, 733 745 850

Název organizace: ZŠ a MŠ Hrádek

Ředitelka: Mgr. Iveta Kostovová

Zástupce ředitele: Mgr. Hana Vimrová

Adresa školy: ZŠ Hrádek, Chylická 189, Hrádek 338 42

Zřizovatel: Město Hrádek

Počet tříd a žáků v jednotlivých ročnících + třídní učitelé:

1.A- 17 žáků (Mgr. Jitka Piskačová)

1.B- 18 žáků (Mgr. Vladěna Fuchsová)

2.A- 19 žáků (Mgr. Helena Veverková)

2.B- 21 žáků (Mgr. Martina Frantesová)

3.A- 15 žáků (Mgr. Markéta Kořánová)

3.B- 16 žáků (Mgr. Michaela Frantesová)

4.A- 16 žáků (Mgr. Andrea Kynclová)

4.B- 16 žáků (Mgr. Petra Šperlová)

5.A- 21 žáků (Mgr. Lucie Puchmertlová)

6.A- 24 žáků (Mgr. Andrea Červenková)

7.A- 19 žáků (Mgr. Michaela Fialová)

8.A- 25 žáků (Mgr. Aneta Čadová)

9.A- 17 žáků (Mgr. Jiří Holub)

9.B- 17 žáků (Ing. Vladimír Janovec)

ÚVOD:

Minimální preventivní program je dlouhodobý dokument naší školy. MPP je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z rámcového vzdělávacího programu pro ZŠ. Úkolem primární prevence rizikového chování je předcházet rizikům narušujícím zdravý osobnostní a sociální vývoj dětí. Účinná prevence musí ovlivnit chování ve smyslu podpory zdraví. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování. Efektivní prevence by měla zvyšovat schopnost žáků činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Preventivní program je vodítkem pro žáky a pedagogické pracovníky školy. Ve svém důsledku by měl vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů a rizikového chování ve škole i mimo školu. Podílí se na něm všichni pedagogičtí pracovníci na podkladě svých povinností vycházejících ze školského zákona. Základním předpokladem účinnosti prevence je aktivní zapojení všech zúčastněných pedagogů, vedení školy, žáků a jejich rodičů. Primární prevence je běžnou součástí výuky.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

ZŠ Hrádek je škola střední velikosti. Škola disponuje tělocvičnou, čítárnou, PC-učebnou, hudebnou, odbornou učebnou fyziky a chemie, jazykovou učebnou, školní dílnou, jídelnou, multimediálním centrem, prostory pro školní družinu, venkovním altánem, „workout“ hřištěm, venkovním víceúčelovým hřištěm. Základní škola je velmi dobře technicky vybavena. Na škole působí školní poradenský tým složený z výchovné poradkyně (Mgr. Aneta Čadová), školní metodičky prevence (Mgr. Lucie Puchmertlová) a školní speciální pedagožky (PhDr. Mgr. Silvie Janovcová). Mimoškolní aktivity žáků zajišťuje spolupráce školy s TJ, ASPV a organizace Pionýr, DDM Něha.

RIZIKOVÁ MÍSTA ŠKOLY:

Mezi riziková místa školy patří vnitřní prostory před školní jídelnou, tělocvičnou a toalety žáků. S ohledem na zvýšené riziko se na tato místa soustřeďuje zvýšená pozornost vyučujících při dozorech. Z hlediska času je největší riziko před odpoledním vyučováním a v době pauzy na oběd.

ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE: (SWOT analýza)

1. Silné stránky

- Individuální přístup pedagogů k žákům.
- Aprobovaní členové preventivního týmu.
- Dlouhodobě nastavený model primární prevence rizikového chování.
- Pravidelné aktivity pro všechny cílové skupiny.
- Spolupráce vedení školy, třídních učitelů, ostatních pedagogů a žáků.

- Podpora školy zřizovatelem.
 - Spolupráce s PPP v Rokycanech.
 - Přítomnost školního speciálního pedagoga.
2. Slabé stránky
- Málo sportovních zájmových kroužků (cenově dostupných).
 - Malé zapojení rodičů do dění ve škole.
 - Více žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.
3. Příležitosti
- Najít nové externí spolupracovníky v oblasti primární prevence.
 - Větší zapojení žáků do předávání informací z primární prevence (tzv. PEER program).
 - Získání finančních prostředků z dotací na preventivní programy.
 - Vzdělávání pedagogů v oblasti témat primární prevence, nové nápady do výuky.
4. Hrozby
- Zvyšující se počet žáků s problémovým chováním.
 - Neochota pedagogů více spolupracovat a měnit již zaběhnuté.
 - Nedostatek času školního metodika prevence řešit problémy žáků během výuky.
 - Nedostatek financí na preventivní programy a projektové dny.

ŠKOLNÍ LEGISLATIVA:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních

Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv Strategie prevence kriminality 2016–2020 (definovaná ve víceletých cyklech Usnesením vlády ČR)

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021 (Usnesení Vlády ČR ze dne 18. 3. 2019, č. 190)

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j. MSMT-21291/2010-28).

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10 194/2002-14)

Shrnutí všech opatření ministerstva při řešení šikany ve školách a školských zařízeních <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmtrozsirilo-opatreni-k-reseni-sikany-a-kybersikany>.

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

DLOUHODOBÉ CÍLE PRIMÁRNÍ PREVENCE NA ŠKOLE:

Cílem je předcházet vzniku rizikového chování. Poskytovat žákům dostatek informací týkající se různých oblastí rizikového chování s ohledem na jejich věk a sociální vyspělost (zdravý životní styl, zneužívání návykových látek, kouření, vandalismus, šikana, kyberšikana, sekty, sexuální výchova, záškoláctví, sebepoškozování, agrese a násilí). Pomáhat řešit obtížné životní situace, učit žáky umět se správně a zodpovědně rozhodovat, umět vyhledat pomoc. Pracovat na pozitivním a přátelském klimatu školy. Rozvíjet klíčové kompetence žáků (komunikativní, sociální, kritické myšlení, řešení problémů). Vyzdvihovat silné stránky žáků. Navázání větší spolupráce a častějšího kontaktu s rodiči. Cílem je zapojení žáků vyšších ročníků do PEER programu na škole (dobrovolníci, kteří si pod vedením ŠMP připraví prezentaci a aktivitu pro mladší žáky na dané téma primární prevence dle jejich zájmu a potřeb školy a budou se dobrovolně ve svém volném čase vzdělávat v problematice prevence rizikového chování a budou na sobě pracovat ve spolupráci s PPP Rokycany).

METODY a FORMY PRÁCE:

Rozhovory, diskuze, besedy s odborníky, pozorování, sociometrie (PPP Rokycany), monitoring třídního učitele, dotazníky, ankety, inscenační metody (hraní rolí, dramatizace), prožitkové metody, sociální učení (vzor), videa a filmy k problematice rizikového chování.

KRÁTKODOBÉ CÍLE:

Pro žáky I. stupně ZŠ:

- Klást důraz na zdravý životní styl (správné stravovací návyky, režim dne, relaxace a odpočinek, pitný režim, osobní hygiena, otužování, příjemné a bezpečné pracovní prostředí...).
- Vytváření a upevňování správného sociálního chování (pravidla slušného chování, vytváření a ovlivňování třídního kolektivu, asertivní chování, bezpečné chování na internetu, ochrana před šikanou a kyberšikanou, rozvíjení komunikačních dovedností, spolupráce s ostatními, možnosti řešení problémů, umět vyhledat pomoc.)
- Péče o integrované žáky a práce s nimi (nabídka doučování).
- Zprostředkovat informace o fungování lidského těla a jeho potřeb, jak působí alkohol, cigarety, drogy na naše zdraví.
- Vytvářet příležitosti pro smysluplné trávení volného času žáků ve škole i mimo ni.
- Včasné odhalování sociálně patologických jevů v třídních kolektivech nebo u jednotlivců.

Akce pořádané školou:

Vítání prvňáčků

Vánoční koledníček

Vánoční jarmark

Šuplíček

Plavecký výcvik

Lyžařský výcvik

Dopravní výchova

Ozdravný pobyt u moře

Třídní výlety

Tématické výlety (Zoo, Techmanie Plzeň...)

Divadlo

Kino

První pomoc (ve spolupráci se Záchranou službou, Červený kříž)

Den Země (ekologie, třídění odpadu)

Bezpečně do školy (ve spolupráci s Policií ČR)

Zdravá pětka (životospráva)

Ovoce do škol

Mléko do škol

Tonda obal na cestách (třídění odpadu, ekologie)

Den s armádou

Halloween

Sportovní olympiáda

Program „Třída plná pohody“ (ve spolupráci s PPP Rokycany)

Čtenářské dílny

Program Hasík (ve spolupráci Hasičského záchranného sboru Rokycany, pro 2. třídu)

Program o dospívání (ve spolupráci Národní iniciativy pro život, paní Jitka Kultová...program Moje cesta na svět a Dobrodružství dospívání pro 4. a 5. třídu)

Peer program (žáci vyšších ročníků předávají informace mladším žákům)

Pro žáky II. stupně ZŠ:

- Navozování příznivého klimatu ve třídách, tvorba zdravého kolektivu.
- Působení na rozvoj zdravého sebevědomí a sebehodnocení žáků (výtvarné, sportovní, vědomostní soutěže).
- Zprostředkování informací v tématech primární prevence (zneužívání návykových látek, bezpečné sexuální chování, vandalismus, násilí a agrese, šikana a kyberšikana, civilizační a pohlavní nemoci, vandalismus, rasismus, sebepoškozování, záškoláctví, trestní zodpovědnost atd.), která umožní žákům se správně a zodpovědně rozhodovat. Učit žáky umět vyhledat pomoc. Učit asertivnímu chování.

- Věnovat zvýšenou a individuální péči žákům s různým znevýhodněním (sociální podmínky rodiny, intelektuální nedostatky, tělesné postižení či zdravotní problémy, vývojové poruchy chování a učení). Individuální a vstřícný přístup.
- Péče o integrované žáky. (IVP, PO, doučování z Ma a Čj, spolupráce vyučujících a asistentů pedagoga ve třídách)
- Pomoc při profesní orientaci a volbě SŠ a posléze i povolání (poradenství, exkurze na různá pracoviště, návštěva škol ve Dnech otevřených dveří, návštěva veletrhu vzdělávání, návštěva Úřadu práce v Rokycanech, workshopy atd).
- Zapojení žáků do PEER programu.
- Vést žáky k aktivnímu odpočinku a smysluplnému trávení volného času.

Akce pořádané školou:

Adaptační pobyt žáků 6. ročníků

Vítání prvňáčků (žáci 9. ročníku 1 měsíc pomáhají prvňáčkům se „zaběhnutím“) + další spolupráce během roku

Vánoční jarmark + vystoupení žáků

Lyžařský výcvik

Ozdravný pobyt u moře

Třídní výlety + spaní ve škole

Tématické výlety (prohlídka Prahy, Techmánie Plzeň...)

Projektové dny (Den stromů...)

Divadlo

Kino

První pomoc (ve spolupráci se Záchrannou službou, Červený kříž)

Den Země (ekologie, třídění odpadu)

Den s armádou

Sportovní olympiáda

Program Hasík (ve spolupráce Hasičského záchranného sboru Rokycany, pro 6. třídu)

Preventivní filmy na USB (6 témat + metodika pro učitele)

Školní ples pro žáky II.stupně

Den naruby (žáci 9. třídy učí ostatní)

Protidrogový vlak v Rokycanech (květen-červen)

Sportmánie v Plzni

Farma Milínov (biopotraviny, biozemědělství)

Závislosti (paní Rychlá- Záchranná služba)

Beseda na téma „Nečekané těhotenství“ pro 9. ročník (NÍŽ Jitka Kultová)

Prohlídka gynekologické ordinace v Hrádku (dívky 9. ročník)

Pro rodiče:

- Navázání větší spolupráce mezi školou a rodinou.
- Poskytnout poradenský servis pro rodiče.
- Individuální a vstřícný přístup.
- Zapojení rodičů do akcí školy.

Akce pořádané školou:

Vánoční jarmark + vystoupení žáků+ občerstvení

Vítání prvňáčků

Slavnostní vyřazení žáků 9. tříd v KD Hrádek

Škola nanečisto (pro předškoláky)

Den otevřených dveří

Rodičovské schůzky

Individuální osobní kontakt

Poradenství (výchovné, profesní, vzdělávací) + kontakty na další odborná pracoviště

Konzultační hodiny

Neformální setkání rodičů, učitelů a žáků. (návrhy TU)

Webové stránky školy + Bakaláři (informační servis)

Pro pedagogy:

- Třídní učitelé budou pozorně sledovat klima ve třídě, věnovat dostatečný prostor pro řešení individuálních problémů žáků a konfliktů mezi žáky navzájem. Včasné diagnostikují problém, informují rodiče a společně hledají řešení a možnost nápravy.
- Všichni pedagogičtí pracovníci budou jednotní a důslední v dodržování Školního řádu.
- Pravidelně pracují s problémovými žáky a jejich rodiči (častější komunikace).
- Zajišťují informační servis pro rodiče (prospěch, chování žáků, akce školy atd.).
- Mezi pedagogy funguje vzájemné předávání informací o žácích a jejich problémech.
- Pedagogové spolupracují s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem a dalšími odbornými pracovišti (PPP, OSPOD, Policie ČR, HZS...)
- Podílí se na individuálním řešení problémů žáků a jejich rodičů.
- Předávají si informace, které získali na odborných seminářích nebo samostudiem.

Cílem MPP na příští školní rok zůstává větší zapojení a zájem rodičů o dění ve škole, realizace preventivních programů a pravidelných aktivit na podporu zdravých třídních kolektivů a vztahů mezi žáky a pedagogy, fungující integrace žáků se SPUCH a získávání finančních prostředků na preventivní programy pro všechny ročníky. Začlenění programu SKOALA na podporu finanční gramotnosti žáků od České spořitelny.

Zpracovala: Mgr. Lucie Puchmertlová

(metodička primární prevence)